

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Στατιστικές πληρωμών - Απατηλές συναλλαγές - MCCs: κατάσταση έως σήμερα και μελλοντικές εξελίξεις

Βαγγέλης Ψαρράς, Κατερίνα Βίγγα, Κώστας Μπούζας
Στατιστική Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμού

Αθήνα, 30/10/2025

Περιεχόμενα - Agenda

- 1 Στατιστικές Πληρωμών - παρόν, μέλλον, χρονοδιάγραμμα
- 2 Απατηλές συναλλαγές
- 3 Τάσεις στα στοιχεία απάτης
- 4 Στοιχεία αποδοχής καρτών πληρωμών και άμεσες πληρωμές στα σημεία πώλησης
- 5 Διαμόρφωση ομοιογενούς λίστας αντιστοίχισης των MCCs με τους αντίστοιχους ΚΑΔ

Στατιστικές Πληρωμών παρόν, μέλλον, χρονοδιάγραμμα

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

- Παρούσα κατάσταση & μελλοντικές εξελίξεις
- Χρονοδιάγραμμα επόμενων υποβολών

Παρούσα κατάσταση & μελλοντικές εξελίξεις

Μεθοδολογικό Πλαίσιο

Regulation on Payments Statistics

- PSD2
- EBA/GL/2018/05
- κλπ. (IFR, SCA, SEPA...)

Μελλοντικές Εξελίξεις

- PSR
- PSD3
- RTS on Fraud

Regulation on Payments Statistics 2nd Amendment

Παρούσα Κατάσταση

Υποβολές

- 3,5 έτη
- 39 Υποβάλλοντες ΠΥΠ
- 236 εξαμηνιαίες υποβολές
- 402 τριμηνιαίες
- **3.861.490 Datapoints**

Δημοσίευση

- ECB Data Portal
- ΤτΕ ODP
- Εκθέσεις (EBA-ECB Report on Payment Fraud)

Δράσεις

Άριστη επικοινωνία με ΠΥΠ

- Ανατροφοδότηση ευρημάτων
- Ad-hoc συζητήσεις

Διευκρινίσεις μεθοδολογίας και διερεύνηση βελτιώσεων

Ποιότητα Στοιχείων

Επίτευξη εξαιρετικής ποιότητας

Περιθώρια βελτίωσης

- Αυτοματοποίηση
- Απατηλές συναλλαγές (Fraud)
- Γεωγραφική ανάλυση

Χρονοδιάγραμμα επόμενων υποβολών

Respect the **deadlines** to avoid the
subject lines

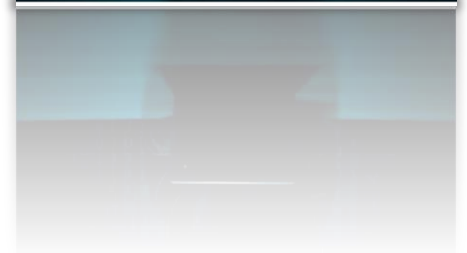
- Τι ορίζεται ως «απατηλή» συναλλαγή
- Η σημασία των στατιστικών στοιχείων για την απάτη
- Περιορισμοί στη συλλογή των στατιστικών στοιχείων για την απάτη

Τι ορίζεται ως «απατηλή» συναλλαγή;

- **Απατηλή συναλλαγή** είναι κάθε μη εγκεκριμένη ή μη εξουσιοδοτημένη συναλλαγή πληρωμής που έχει πραγματοποιηθεί χωρίς τη συγκατάθεση του πληρωτή, ή με δόλο (είτε από τρίτο πρόσωπο είτε από τον ίδιο τον χρήστη) και η οποία οδηγεί σε οικονομική ζημία, είτε για τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, είτε για τον πελάτη ΚΓ της EAT (EBA/GL/2018/05)
- **Σχετικά άρθρα:**

1.1 Για τους σκοπούς της υποβολής στατιστικών στοιχείων σχετικά με περιστατικά απάτης σύμφωνα με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να υποβάλλει εκθέσεις κάθε περίοδο αναφοράς για: **α.** μη εγκεκριμένες πράξεις πληρωμής που πραγματοποιούνται είτε εκτελούνται χωρίς τη συγκατάθεση του πληρωτή, συμπεριλαμβανομένων όσων οφείλονται σε απώλεια, κλοπή ή υπεξαίρεση ευαίσθητων δεδομένων πληρωμής ή μέσου πληρωμής, είτε είναι δυνατός ο εντοπισμός αυτών των συμβάντων από τον πληρωτή ή όχι πριν από τη διενέργεια πράξης πληρωμής και είτε οφείλονται σε βαριά αμέλεια του πληρωτή ή όχι («μη εγκεκριμένες πράξεις πληρωμής»)· και **β.** πράξεις πληρωμής που πραγματοποιούνται ως αποτέλεσμα χειραγώγησης του πληρωτή από τον απατεώνα με σκοπό να εκδώσει εντολή πληρωμής, ή να δώσει σχετική οδηγία στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, καλή τη πίστει, προς λογαριασμό πληρωμών για τον οποίο πιστεύει ότι ανήκει σε νόμιμο δικαιούχο («χειραγώγηση του πληρωτή»)

1.2 Για τους σκοπούς της κατευθυντήριας γραμμής 1.1, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών (συμπεριλαμβανομένου του εκδότη μέσων πληρωμής, κατά περίπτωση) θα πρέπει να αναφέρει μόνο τις πράξεις πληρωμής που έχουν κινηθεί και εκτελεστεί (συμπεριλαμβανομένων και όσων έχουν γίνει αποδεκτές, κατά περίπτωση). Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν θα πρέπει να υποβάλλει στοιχεία για πράξεις πληρωμής που, παρότι συνδέονται με κάποια από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην κατευθυντήρια γραμμή 1.1, δεν έχουν εκτελεστεί και δεν έχουν καταλήξει στη μεταφορά χρηματικών ποσών σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας PSD2

Η σημασία των στατιστικών στοιχείων για την απάτη

- Εργαλείο εποπτείας και πρόληψης κινδύνων
- **Ενισχύουν την εμπιστοσύνη του κοινού** στις ηλεκτρονικές πληρωμές
- Ευρωπαϊκή συνεργασία & συγκριτική ανάλυση (ευρωπαϊκή βάση δεδομένων απάτης)
- Παρέχουν δεδομένα στα κέντρα λήψης αποφάσεων
- Ενημερώνουν το ενδιαφερόμενο κοινό σχετικά με την ανίχνευση νέων μορφών απάτης, τις τάσεις & τα μέτρα πρόληψης του φαινομένου

Επιτακτική ανάγκη για βελτίωση των διαδικασιών αναφοράς στοιχείων και της **ποιότητας** των στοιχείων

Περιορισμοί στη συλλογή στατιστικών στοιχείων για την απάτη

- Εσφαλμένη κατηγοριοποίηση & κατάταξη περιστατικών (misclassification). Ανάγκη για ενιαία ορισμολογία & ταξινόμηση
- Υποκαταγραφή (under-reporting)/μη συμπερίληψη περιπτώσεων λόγω της διασυννοριακής διάστασης των συναλλαγών (π.χ. E-commerce συναλλαγές με εμπόρους εκτός ΕΕ)
- Από περίοδο σε περίοδο παρατηρείται μεγάλη μεταβολή (σε όγκο & αξία) των ληφθεισών απατηλών συναλλαγών σε ορισμένους κωδικούς (SeriesKeys)
- Νέα κανάλια πληρωμών & τεχνικές δυσκολίες: Remote/on line συναλλαγές/νέες τάσεις πληρωμών (e-wallets, inst payments, QR payments, BNPL, κ.λπ.) δυσκολεύουν την αποτύπωση και ενιαία ταξινόμηση των περιστατικών απάτης
- Για το έτος 2025, αναμένεται από την **EAT & EKT** η έκδοση πλήρους αναφοράς σχετικά με τις απατηλές συναλλαγές στις χώρες της ΕΕ (**2025 Report on Payment Fraud**)

Τάσεις στα στοιχεία απάτης

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

- Τάσεις απάτης στα ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής
- Συντονισμένη δράση κατά της απάτης
- Q&A

Τάσεις απάτης στα ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής (1)

- Η απάτη με **κάρτες πληρωμών** στην **Ελλάδα** βρίσκεται σε χαμηλό αλλά αυξανόμενο επίπεδο

Το α' εξάμ. 2025 η αξία των συναλλαγών απάτης με κάρτες πληρωμών σημείωσε **αύξηση κατά 6%** σε σχέση με το β' εξάμ. του 2024 (παρά την οριακή μείωση του αριθμού συναλλαγών κατά 1%)

Το υψηλότερο ποσοστό απάτης εξακολουθεί να αφορά τις εξ αποστάσεως συναλλαγές χωρίς τη φυσική παρουσία της κάρτας (card not present - CNP)

- Οι περισσότερες περιπτώσεις των περιστατικών απάτης με κάρτες συνδέονται με τις συναλλαγές **μέσω διαδικτύου**

Τα περιστατικά διαδικτυακής απάτης εντοπίζονται κυρίως σε αγορές από **ηλεκτρονικά καταστήματα του εξωτερικού** με τη χρήση καρτών που έχουν εκδοθεί στην Ελλάδα

- ATM** Α' εξάμ. 2025: **Αύξηση κατά 9%** στον αριθμό συναλλαγών απάτης και αύξηση κατά 26% στην αξία συναλλαγών απάτης, σε σχέση με το β' εξάμ. 2024

- Το 2024 τα περιστατικά απάτης στις **μεταφορές πίστωσης** παρουσίασαν σημαντική μείωση κατά 55% και κατά 51% στην αναλογούσα αξία τους

Ειδικότερα, αναφέρθηκαν 5.032 περιστατικά απάτης συνολικής αξίας 12 εκατ. ευρώ, έναντι 11.214 περιστατικών απάτης συνολικής αξίας 25 εκατ. ευρώ το 2023

Οι άμεσες χρεώσεις συνεχίζουν να αποτελούν το πλέον ασφαλές μέσο πληρωμής. Το 2024 δεν αναφέρθηκαν περιστατικά απάτης από τους ΠΥΠ

Τάσεις απάτης στα ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής (2)

- Η φύση της απάτης στις ηλεκτρονικές πληρωμές είναι **δυναμική και μεταβαλλόμενη**, με συνεχείς προσαρμογές στις τεχνολογικές εξελίξεις και τα νέα μέσα πληρωμών
- Αντίθετα, οι ρυθμιστικές και εποπτικές παρεμβάσεις (ΕΚΤ, ΕΒΑ) προϋποθέτουν **χρονοβόρες διαδικασίες διαβούλευσης, υιοθέτησης και εφαρμογής**, με αποτέλεσμα η θεσμική ανταπόκριση να είναι συχνά καθυστερημένη σε σχέση με τη δυναμική της αγοράς
- Ανάγκη συνεχιζόμενης αναθεώρησης των ορισμών και των μεθοδολογιών
- Η πρόκληση για τα επόμενα χρόνια είναι η δημιουργία ενός **ευέλικτου πλαισίου εποπτείας** που θα ανταποκρίνεται στις ταχύτατες μεταβολές των μεθόδων απάτης

Συντονισμένη δράση κατά της απάτης

Όλοι μαζί Ενάντια στην Απάτη

Δεν υπάρχει απλή λύση για την αντιμετώπιση της απάτης και όλοι οι φορείς πρέπει να αναλάβουν δράση

Στοιχεία αποδοχής καρτών πληρωμών

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

- Στοιχεία αποδοχής καρτών πληρωμών

Στοιχεία αποδοχής καρτών πληρωμών (1/8)

- Η ΤτΕ, με έναρξη το έτος αναφοράς 2023, συγκεντρώνει ημερήσια στοιχεία αποδοχής καρτών πληρωμών. Η συλλογή ξεκίνησε με στοιχεία από **15 αναγγέλλοντες** ΠΥΠ, η ημερήσια αξία και ο όγκος συναλλαγών ανά κωδικό κατηγορίας εμπόρου (Merchant Category Code (**MCC**)) που πραγματοποιήθηκαν με φυσική παρουσία ή εξ' αποστάσεως σε POS με εγκατάσταση στην Ελλάδα και από 01/01/2024 συλλέγονται πλέον στοιχεία από **8 αναγγέλλοντες** ΠΥΠ
- Ο MCC είναι ο τετραψήφιος κωδικός που χρησιμοποιείται για την ταξινόμηση των επιχειρήσεων με βάση τον τύπο αγαθών ή υπηρεσιών που παρέχουν (ISO 18245). Παρόλο που μια επιχείρηση μπορεί να ασκεί περισσότερες από μία δραστηριότητες, **η αντιστοίχιση ένα-προς-ένα μεταξύ POS και MCC εγγυάται ότι δεν υπάρχουν διπλομετρήσεις**
- Τα στατιστικά δεδομένα για τα έτη **2023-2024** προέρχονται από την ανάλυση **232.297 εγγραφών** και αφορούν συνολικά συναλλαγές **όγκου 4 δις και αξίας 129 δις ευρώ**, που πραγματοποιήθηκαν σε άνω του ενός εκατομμυρίου σημείων πώλησης με φυσικά ή εξ' αποστάσεως τερματικά σε όλη την Ελλάδα
- **Η ανάλυση** ανά κωδικό MCC **αποτυπώνει μία αντιπροσωπευτική εικόνα της** συναλλακτικής **συμπεριφοράς** του αγοραστικού κοινού μέσω της χρήσης καρτών πληρωμής

Στοιχεία αποδοχής καρτών πληρωμών (2/8)

1 ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ	2 	3 	4 ΑΑΔΕ Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
Από τις στατιστικές πληρωμών παρατηρείται τα τελευταία χρόνια μια συστηματική διεύρυνση της χρήσης καρτών πληρωμής σε συνέχεια της κανονιστικής υποχρέωσης αποδοχής πληρωμών με κάρτα και της αλλαγής συμπεριφοράς πληρωμών κατά την πανδημία	Η καταναλωτική συμπεριφορά επηρεάζεται από ένα εύρος παραγόντων όπως η εποχικότητα, τα ωράρια λειτουργίας καταστημάτων και εξωγενείς διαταραχές από την πλευρά της προσφοράς (η πανδημία, ο πόλεμος στην Ευρώπη και η ευρύτερη γεωπολιτική αστάθεια κ.α.)	Η υποχρεωτική εγκατάσταση POS από νέες κατηγορίες εμπόρων (π.χ. λαϊκές αγορές, ταξί, περίπτερα κ.α.) σε συνδυασμό με τη διοχέτευση των τακτικών επιδομάτων μέσω προπληρωμένων καρτών οδήγησαν σε αύξηση των πληρωμών με κάρτες	Η διάδοση των ηλεκτρονικών συναλλαγών (η ενίσχυση φορολογικής συμμόρφωσης και φορολογικής συνείδησης), αναμένεται να ενισχύσουν την προσπάθεια περιορισμού της φοροδιαφυγής (κυρίως στην έμμεση φορολογία και στην συρρίκνωση του κενού ΦΠΑ)

Στοιχεία αποδοχής καρτών πληρωμών (3/8)

Οι 6 κατηγορίες
εμπόρων με τη
μεγαλύτερη κίνηση
για το 2024

52%

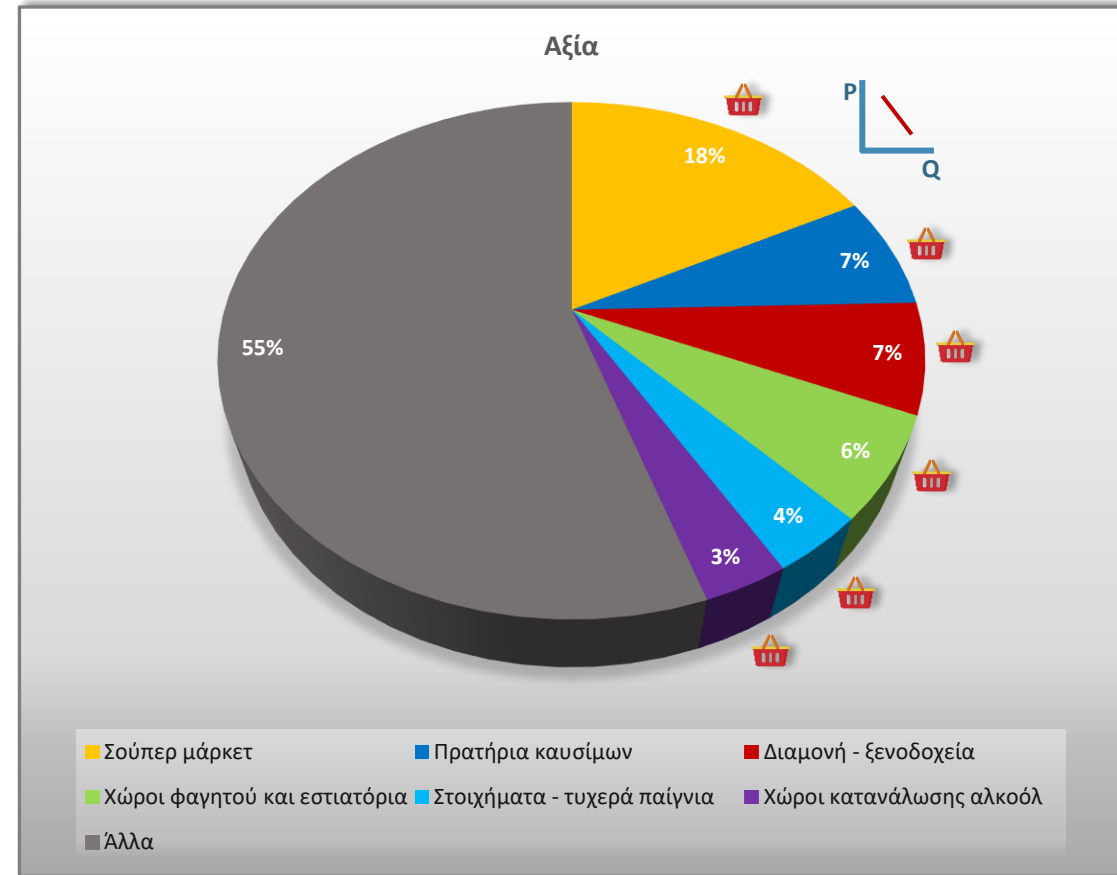
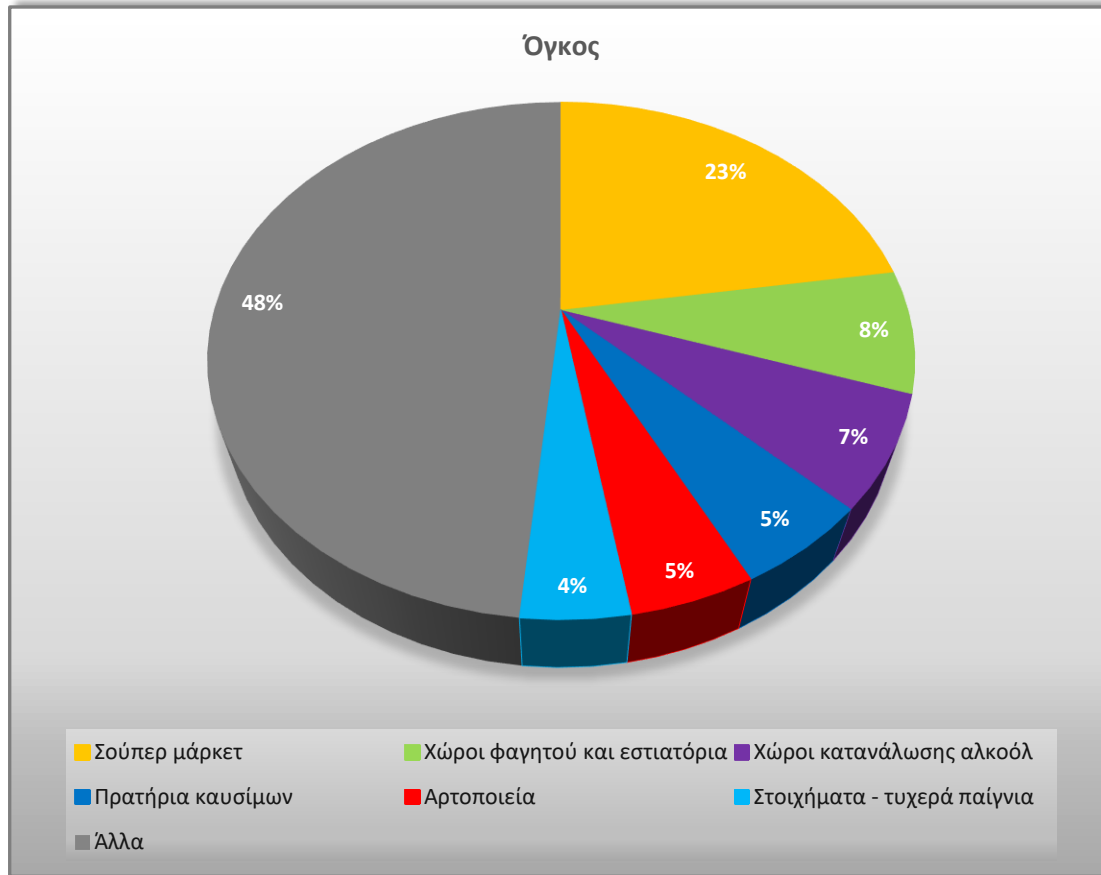

45%

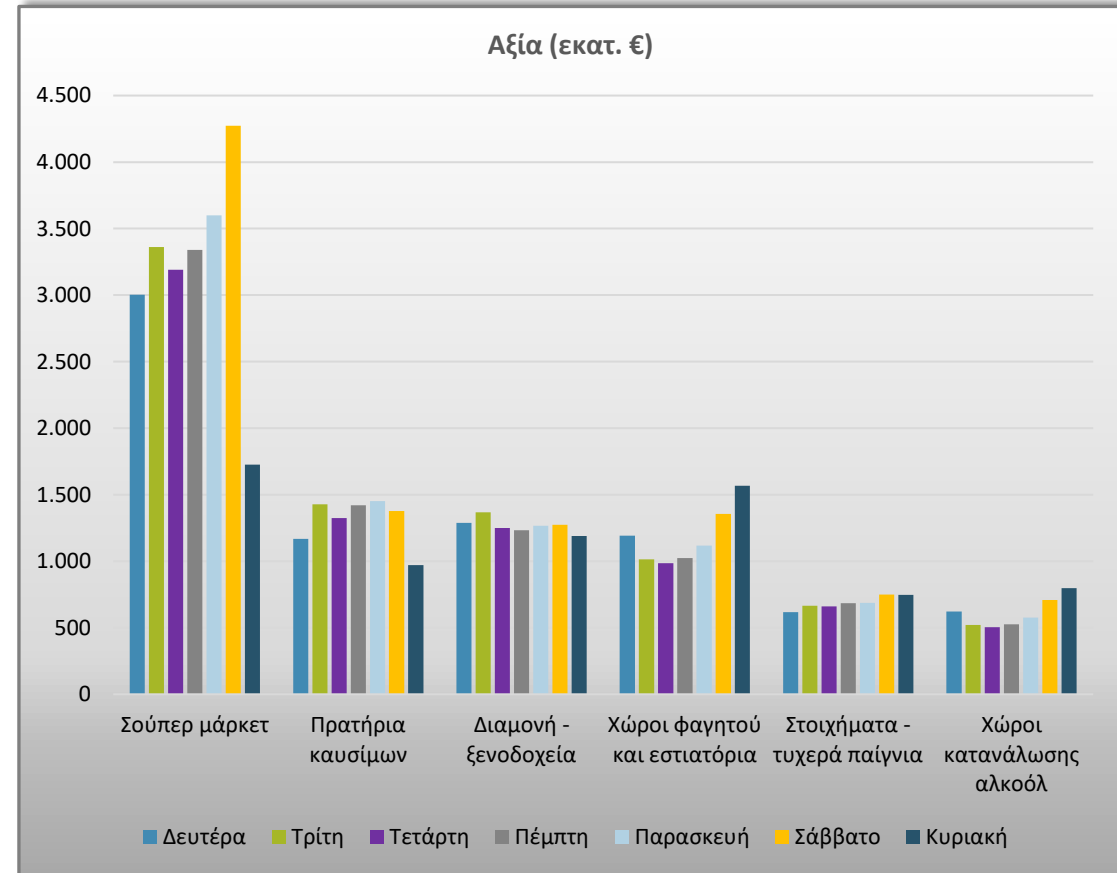
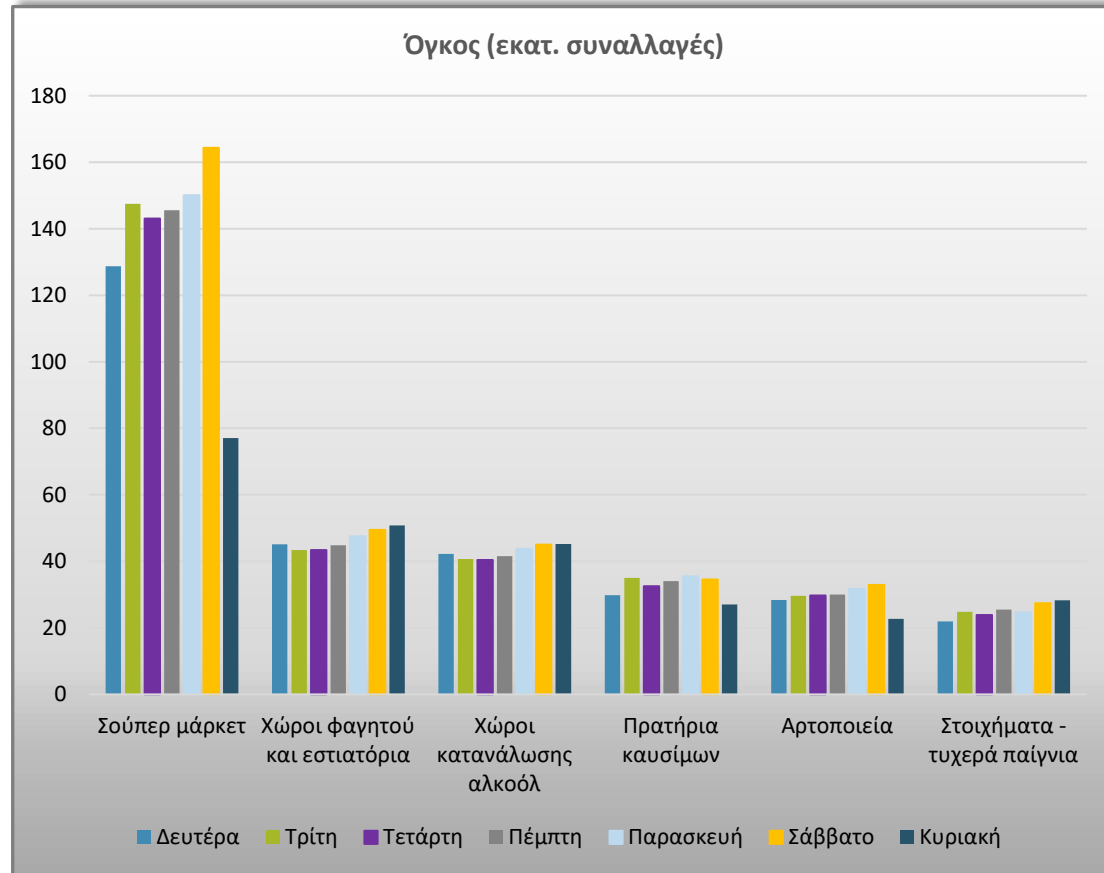
Στοιχεία αποδοχής καρτών πληρωμών (4/8)

Γραφήματα 1 & 2: Ποσοστό κύριων κατηγοριών εμπόρου επί του συνόλου acquiring

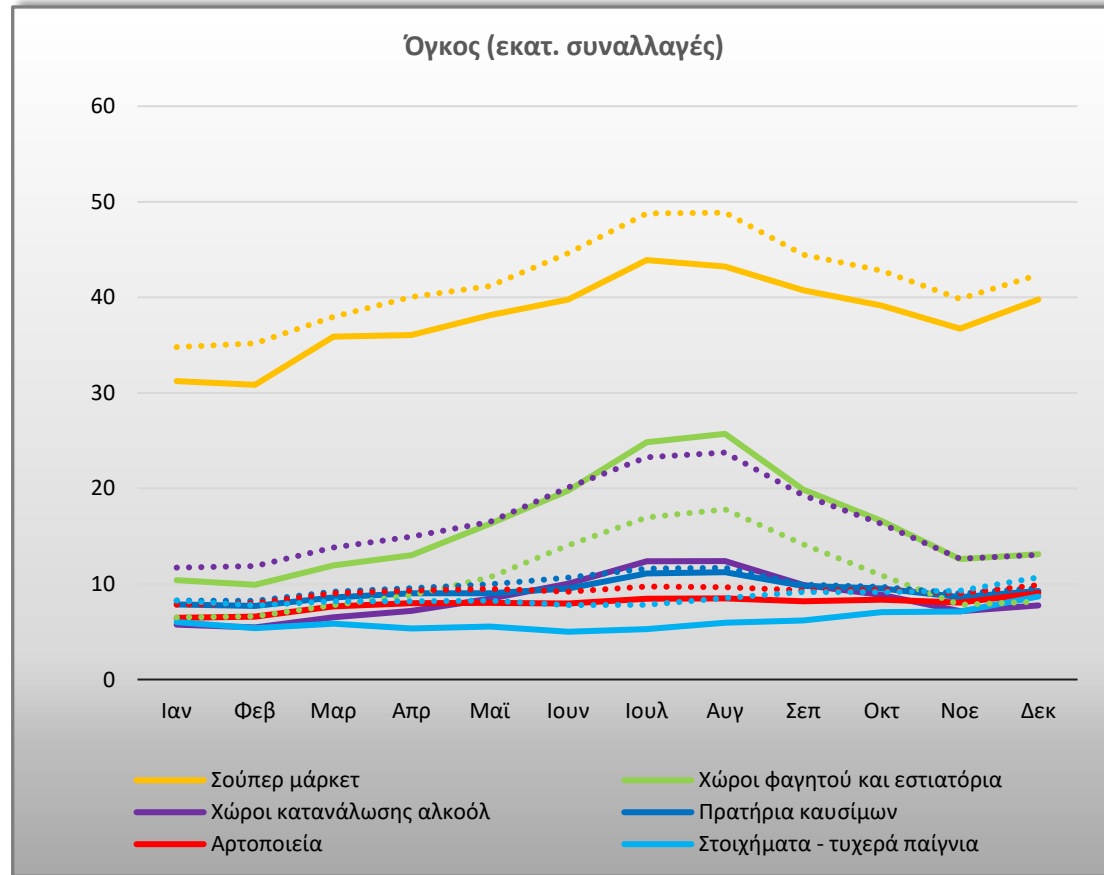
Στοιχεία αποδοχής καρτών πληρωμών (5/8)

Γραφήματα 3 & 4: Ημερήσια κατανομή των κύριων κατηγοριών εμπόρου

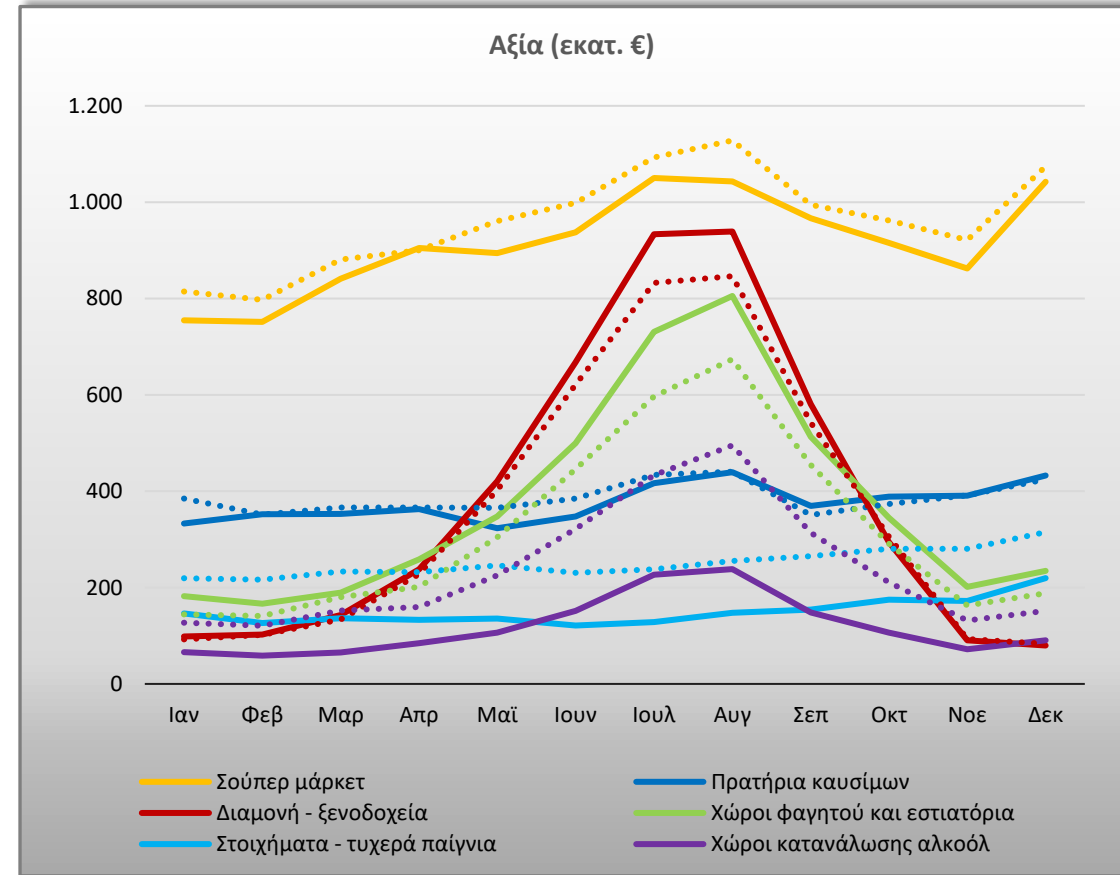

Στοιχεία αποδοχής καρτών πληρωμών (6/8)

Γραφήματα 5 & 6: Μηνιαία κατανομή των κύριων κατηγοριών εμπόρου

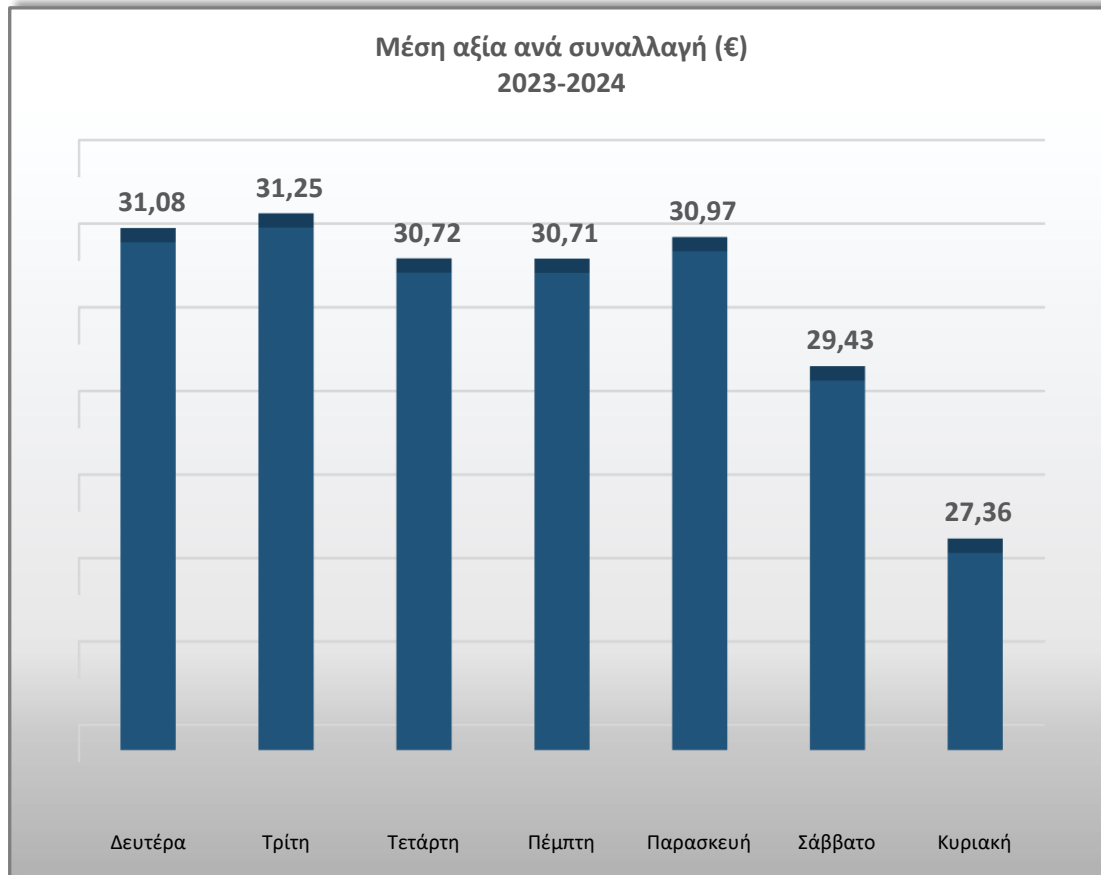

— : 2023
..... : 2024

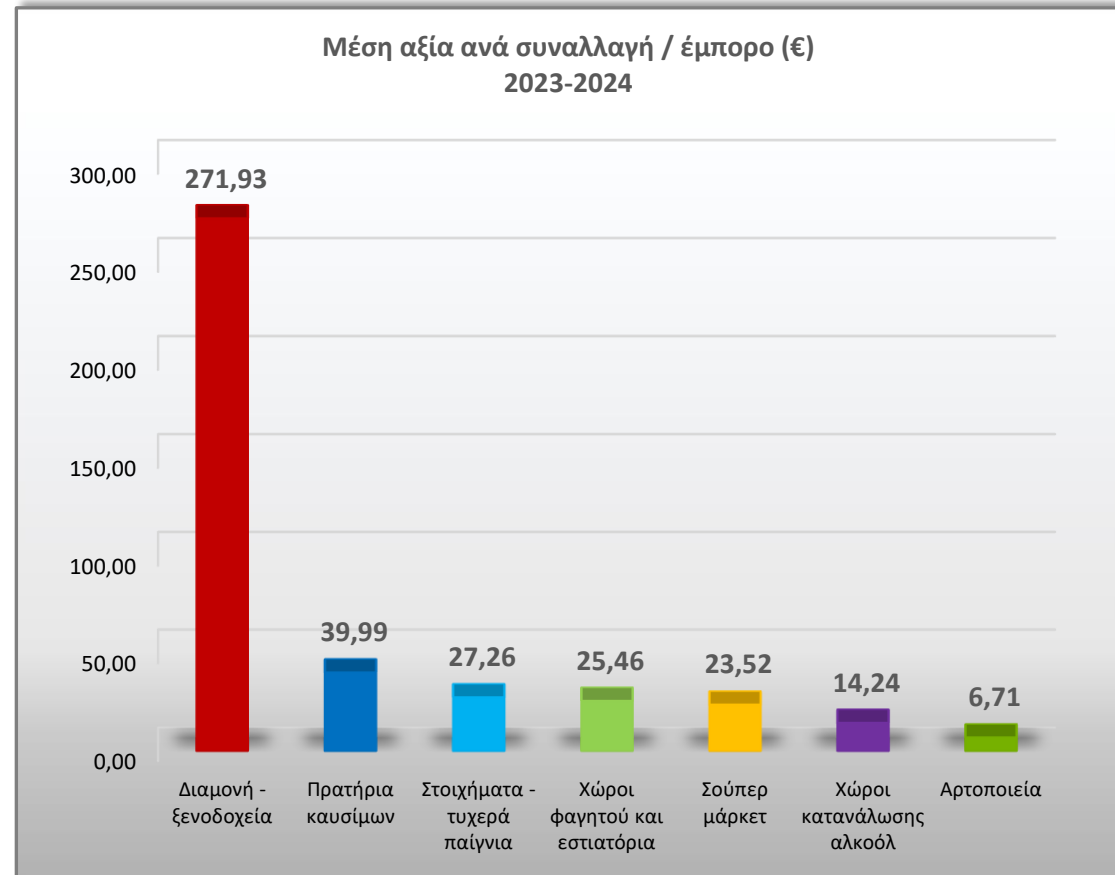

Στοιχεία αποδοχής καρτών πληρωμών (7/8)

Γράφημα 7: Μέση ημερήσια αξία ανά συναλλαγή

Γράφημα 8: Μέση αξία ανά συναλλαγή ανά κατηγορία εμπόρου

Στοιχεία αποδοχής καρτών πληρωμών (8/8)

Έργο αντιστοίχισης MCCs με ΚΑΔ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

- Ολοκλήρωση ενιαίου Πίνακα αντιστοίχισης ΚΑΔ - MCC
- Χρονοδιάγραμμα
- Μελλοντική παρακολούθηση Έργου

Έργο αντιστοίχισης MCCs με ΚΑΔ (1/3)

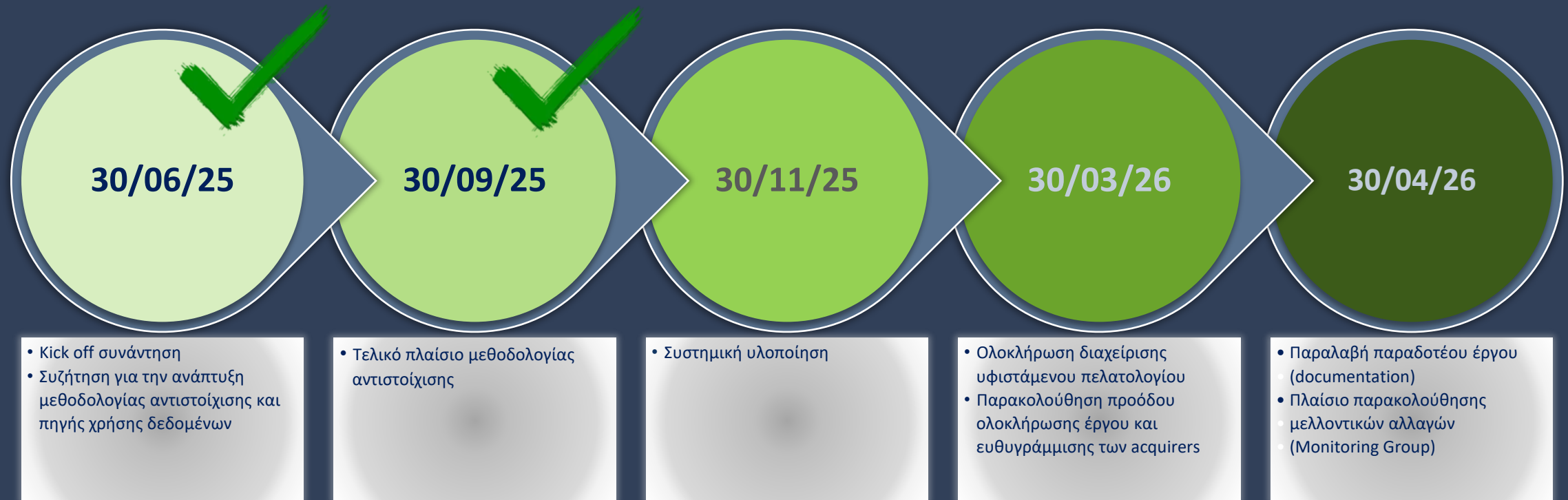
Ολοκλήρωση ενιαίου Πίνακα αντιστοίχισης ΚΑΔ - MCC

Πραγματοποιήθηκαν 14 συναντήσεις της Ομάδας Έργου για την τελική διαμόρφωση ομοιογενούς λίστας αντιστοίχισης των MCCs με τους αντίστοιχους ΚΑΔ, έχοντας ως γνώμονα:

- Την εξάντληση όλων των ΚΑΔ
- Το διαχωρισμό των ΚΑΔ και την αναγνώριση αλληλεπιδράσεων
- Κοινές παραδοχές μέσω της οριζόντιας συνεργασίας
- Τις λεπτομέρειες των σχημάτων όσον αφορά στις συναλλαγές
- Την επικαιροποιημένη λίστα NACE
- Την πιθανή επιρροή σε εμπορική, πιστωτική και κανονιστική πολιτική των παρόχων

Έργο αντιστοίχισης MCCs με ΚΑΔ (2/3)

Χρονοδιάγραμμα

Έργο αντιστοίχισης MCCs με ΚΑΔ (3/3)

Μελλοντική παρακολούθηση Έργου

- Ευθυγράμμιση όλων των acquirers και των ΠΙ και ευθύνη συντήρησης της ομοιογενούς λίστας
- Ορισμός υπευθύνων για την παρακολούθηση μελλοντικών αλλαγών, είτε από τα σχήματα, είτε από την ΑΑΔΕ (Monitoring Group)

Ευχαριστούμε!

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

210 6799 783
210 32034 18 -19 -88

serv.paystat@bankofgreece.gr

Κεντρικό Κατάστημα, Ελ. Βενιζέλου 21, Αθήνα
10250, Γραφείο ΙΣ-14